

1

Kvirkas neprisiminė to vardo. Jis jam pasirodė girdėtas, tačiau konkrečiam žmogui jo priskirti negalėjo. Kartais jam taip būdavo — kažkas, lyg perkūnas iš giedro dangaus, vis imdavo ir išnirdavo iš praeities, iš tų laikų, kai jis dar gėrė; koks nors pamirštasis paprašydavo paskolos, primygtinai siūlydavo užsukti į svečius ar tiesiog jį susirasdavo nepakėlęs viantvės arba norėdamas išsiaiškinti, ar jis dar gyvas, ar visai neprasigėrė. Dažniausiai jis išsisukdavo subambėjęs, kad turi daug darbų ar panašiai. Ir šįkart viskas galėjo baigtis labai paprastai, nes pavardė ir telefono numeris buvo palikti ligoninės registrotorei, o jis kuo puikiausiai galėjo tą lapelį pamesti ar imti ir išmesti. Ir vis dėlto kažkas patraukė jo dėmesį. Jį apniko kažkoks nekantrumas, kažkoks nerimas, kurio jis niekaip negalėjo paaikškinti, ir jam buvo nejauku.

Bilis Hantas.

Ir ką gi šis vardas sukirbino? Ar išjudino užmigusią atmintį, ar — jau blogiau — įpūtė negerą nuojautą?

Kvirkas padėjo popieriaus skiautę ant stalo kampo ir mėgino nekreipti į ją dėmesio. Buvo karšta, tvanki vidurvasario diena, gatvėse neturėjai ko įkvėpti — viską dengė plonytė rausvai violetinių dūmų skraistė, ir Kvirkas džiaugėsi rūsyje įrengto belangio Patologijos skyriaus kabineto vėsa ir tyla. Švarką jis

pasikabino ant kėdės atlošo, neatrišęs mazgo nusiėmė kaklaraištį, prisisėgė dvi marškinių sagas ir atsisėdo už balažin kuo apversto metalinio stalo. Jam patiko čia tvyrantis pažįstamas kvapas — įsisenėjusių cigarečių dūmų, arbatžolių, popieriaus, formaldehido kvapų ir dar kažkokio muskusinio kūniškumo (čia jau jo paties indėlis) mišinys.

Jis prisidėgė cigaretę, ir žvilgsnis vėl nukrypo į lapelį su užrašyta Bilio Hanto žinute. Tik pavardė ir numeris, kurį registratorė brūkštelėjo pieštuku, ir žodžiai „Prašau paskambinti“. Prašoma primygtinai; aiškiau nei aišku. *Prašau paskambinti*.

Tikrai nežinia kodėl jis prisiminė akimirką „McGonagle's“ aludėje — prieš pusmetį, kai girtas, svaigstančia galva, kalėdinių šėlionių įkarštyje, tuščios viskio taurės dugne išvydo įraudusio, išpurtusio, apsiblaususio veido atspindį ir nesuprantamai aiškiai suvokė, jog ką tik išgėrė savo paskutinį stiklą. Nuo tada jis blavus. Šitai nustebino tiek jį, tiek visus kitus jį pažinojusius. Jis nujautė, kad tokį sprendimą priėmė ne pats; tiesiog kažkas kitas taip nusprendė. Nepaisant išsilavinimo ir skrodimų kambaryje praleistų metų, Kvirkas slapta tikėjo, kad kūnas turi atskirą savo sąmonę, taip pat gerai (o gal ir dar geriau) tą kūną pažįstančią, kaip ir protas, žinančią, ko kūnui reikia. Tą vakarą vidurių, padidėjusių kepenų ir širdies skilvelių jam paskelbta nutartis buvo galutinė ir neginčijama. Beveik dvejus metus jis be paliovos krito į girtuoklystės prarają ir jau buvo pasiekęs kone tą pačią gelmę, kaip ir tada, prieš du dešimtmečius, kai mirė jo žmona; galiausiai kryptis liovėsi.

Šnairuodamas į popieriaus skiautę ant stalo kampo, jis pakėlė telefono ragelį ir surinko numerį. Kažkur toli čaižiai nuaidėjo skambutis.

Paskui jis iš smalsumo apvertė viskio stiklą, — šįkart ne

Kvirkas buvo jį ištuštinęs, — kad išsiaiškintų, ar tikrai įmanoma stiklo dugne išvysti save, tačiau atspindžio nepamatė.

Niekuo negelbėjo ir Bilio Hanto balsas; kaip ir vardo, balso Kvirkas neprisiminė. Žodžius tasai balsas tarė tarsi suliedamas, pratisai, išryškindamas balsius ir prarydamas priebalsius. Kaimietis. Intonacija buvo netolygi, balsas kiek virpėjo, tarsi kalbantysis tuoj tuoj ketintų prapliupti juoku ar dar ką. Kai kuriuos žodžius jis nukąsdavo labai skubėdamas. Gal įkaušęs?

— Aa, tu manęs neprisimeni, — pasakė. — Ar prisimeni?

— Aišku, kad prisimenu, — sumelavo Kvirkas.

— Bilis Hantas. Tu sakydavai, kad mano vardas skamba kaip eiliuotas žargonas. Kartu mokėmės koledže. Aš buvau pirmakursis, o tu mokeisi paskutiniame kurse. Tiesą sakant, nė nemaniau, kad mane prisiminsi. Mūsų draugai buvo skirtingi. Man buvo pramušta galva dėl sporto — žolės riedulys, futbolas, visa kita, — o tu laikėsi išvien su menukais, sėdėdavai įkišęs nosį į knygas arba kas vakarą vaikščiodavai į „The Abbey“ ar „The Gate“ teatrus. Iškritau iš medicinos studijų — buvau per skystas.

Sekundę palaukęs Kvirkas paklausė:

— O ką veiki dabar?

Bilis Hantas sunkiai, neramiai atsiduso.

— Nesuk dėl to galvos, — atsakė veikiau nusikamavusio, nei nekantraujančio žmogaus tonu. — Šiuo atveju svarbu tavo darbas.

Galiausiai dūzgiančioje Kvirko atmintyje ėmė ryškėti veidas. Stambi, plati kakta, sulaužyta nosis, kupeta šiurkščių rudų plaukų, strazdanos. Bakalėjininko sūnus iš kažkurio pietinio regiono — Viklovo, Veksfordo, Vaterfordo, žodžiu, pavadini-

mas prasideda „V“ raide. Gero būdo, bet išprovokuotas linkęs muštis; todėl ir lūžusi nosies pertvara. Bilis Hantas. Taip.

— Mano darbas? — pakartotoj Kvirkas. — Kaip suprasti? Dar viena pauzė.

— Aš dėl žmonos, — pasakė Bilis Hantas. Kvirkas išgirdo į deformuotas šnerves staiga įtraukto oro švilpesį. — Ji pasidarė galą.

Jie susitiko „Bewley's“ kavinėje Graftono gatvėje. Buvo pietų metas, kavinė prigužėjusi žmonių. Nuo užliejusio sodaus, riebaus dideliame prikaistuvyje skrudinamų kavos pupelių kvapo tik įėjus Kvirkuui akimirka sutraukė skrandį. Keista, kad dabar jį ima pykinti nuo tokių dalykų; jis manė, kad metus gerti atbuks visi pojūčiai, ir ilginiui jis prisitaikys prie pasaulio ir jame tyrančių kvapų ar skonių, bet nutiko priešingai — kartais jis jausdavosi kaip vaikščiojantis nervų kamuolys, iš visų pusių atakuojamas siaubingų kvapų, skonių ir prisilietimų. Įžengus vidun iš vaiskios šviesos, kavinėje jo akims buvo per tamsu. Pro jį prasmuko išeinanti mergina; ji vilkėjo baltą suknelę ir nešėsi šiaudinę skrybėlę plačiais kraštais; jis užuodė paskui merginą nusidriekusį šiltą iškvėpintos odos dvelksmą. Kvirkas jau matė save besisukančią ant kulnų, einančią jai įkandin, imančią už parankės ir drauge žingsniuojančią vasaros dienos kaitroje. Jo visai nežavėjo Bilio Hanto ir mirusios jo žmonos perspektyva.

Kvirkas jį pamatė iškart, viename iš šoninių gardelių, nenatūraliai tiesiai sėdintį ant raudono pliušo minkštasuolio; priešais jį, ant pilko marmuro stalelio, buvo padėtas dar nepaliestas puodelis balintos kavos. Iš pradžių jis Kvirko nepamatė,

ir Kvirkas minutėlę lūkuriavo jį stebėdamas, žvelgdamas į išsekusį, blyškų, strazdanotą veidą, apsiblaususį tuščią žvilgsnį, didelę ropės pavidalo ranką, vartaliojančią šaukštelį cukrui. Per daugiau nei du dešimtmečius, nuo tada, kai Kvirkas su juo susipažino, jis stublinančiai menkai tepasikeitė. Tiesa, Kvirkas nė negalėtų sakyti, kad gerai jį pažinojo. Kiek siekė ne itin skaidri Kvirko atmintis, Bilis buvo tarsi peraugęs mokinukas — tai labai linksmas, tai paniuręs, o kartais ir toks, ir toks vienu metu, vis liuoksintis į sporto aikštes, vilkintis plačiaklešnėmis trumpomis kelnėmis ir dryžuotais futbolininko marškinėliais, su kamuoliu ar ryšuliu lazdu po pažasčia, plikais atsikišusiais šviesiai rožiniais keliais, liepsnojančiais vaikiškais skruostais, po vis dar neįprasto rytinio skutimosi nutaškytais kraujo lašeliais. Aišku, bėgdamas jis garsiai laidydavo juokelius bičiuliams sportininkams ir atšiauriai dėbčiodavo iš po bespalvių blakstienų atsigręžęs Kvirko ir jo *menukų šutvės* pusėn. Dabar, po tiek metų, jis buvo sustorėjęs, išplikusiu viršugalviu, tarsi kas būtų išskutęs tonzūrą, stambiu raudonu sprandu, apdribusiu dukslaus tvido švarko apykaklę.

Bilis Hantas atsidavė tuo kaitriu, aitriu, sūriu kvapu, kurį Kvirkas iškart pažino — ką tik artimojo netekusio sielvartaujančio žmogaus kvapu. Jis sėdėjo prie stalo atsirėmęs, kad nesulinktų — pūpsantis sielvarto, kančios ir tramdomo pykčio maišas, — ir bejėgiškai pratarė Kvirkui:

— Nežinau, kodėl ji taip padarė.

Kvirkas palinksėjo.

— Ar ji ką nors paliko? — Bilis dirstelėjo į jį nieko nesuprasdamas. — Na, ar nepaliko kokio laiško. Arba raštelio.

— Ne ne, nieko tokio nepaliko, — jis kreivai nusišiepė, sakytum susidrovėjęs. — Būtų gerai, jei būtų palikusi.